

190

Una estella [de llenya]

(ALDC, II, 299. Una estella de llenya)

Ascla i *estella* es reparteixen la major part de l'àrea idiomàtica. *Ascla* deriva del llat. vg. ASCLA, reducció de ASSULA (cf. *iscla* < INSULA), dim. de ASSIS ‘post’, i ocupa sobretot el cat. occidental. *Estella* prové del llat. tardà ASTELLA ‘estelleta’, dim. de ASTULA, var. de ASSULA a través de *ASTLA, i s’estén per les Balears, el cat. or. i una part del val. La resta de noms té caràcter més aviat puntual i, a voltes, aproximatiu: *esquerda* 141 o *escarda* 70 (< fràncic *SKERDA) i el seu dim. *esquerdill* 10 (+ suf. -ill < llat. -ICULU); *buscall* 2, 4 (< potser fràncic BUSCH) i el seu der. *buscalla* 101, 103; *derna* ‘tros petit’ 123 (< potser gàl·lic *DARNOM; cf. oc. *darna*); *llesca* 153, 183 (< potser preromà LESCA ‘càrritx, per les fulles tallants’; cf. oc. *lesca*); *rabassó* 72, 84, 109, dim. de *rabassa* (potser der. de RAPUM ‘nap rodó’ per les arrels voluminoses); *riscla* 135, 142 (< llat. *ARISCLA, síncope de *ARISTULA, dim. de ARISTA ‘aresta d’espiga’); *ruscló* 141, dim. de *ruscla* (< gàl·lic RUSCA amb repercussió de la líquida); *tronquet* 85, 90, dim. de *tronc*,

substantivació de TRUNCUS ‘tallat de l’arbre’; *capolat* 42, der. de *capolar* ‘tallar a trossos petits’ (< llat. vg. *CAPPULARE); *tall* 35 i *entalla* 50, 126, der. i compost, respectivament, de *tallar* (< llat. vg. TALEARE ‘tallar; partir’, der. de TALEA ‘rebro, esqueix per a trasplantar’); *estaquillot* 16, metàtesi de *estallicot*, der. de *estaquilla*; *esquitx* 36, d’origen onomatopeic (\leftarrow ‘petita porció despesa i llançada a distància’); *tascó* 35, 109 (< potser cèltic TASKÓS ‘clavilla; estaca’); *tea* 135, 146 (< llat. TEDA ‘branca [de pi]; torxa’); *ti[θ]a* 108, refet sobre el cast. *ti[θ]ón* (< llat. TITIONE ‘tronc que ha cremat’); *tarugo* 95 (\leftarrow cast.); *rondin* 9 (< fr.); *raja* 149, 190, adaptació per un parlant bilingüe del cast. *ra[χ]a*; *esquellea* 85, 188 podria ser una var. de *esqueia* (< llat. SCHIDIA ‘esquerda, estella’, cf. it. *scheggia*); l’alg. àlxura 85 resta inexplicat. Notem finalment els genèrics *llenya trencada* 105 i *tros* 47, 83, 85, 93, 165, 175.
Ascla, *estella*, *esquerda* i *esquerdill* són mots normatius.

